riste v.-k. 1883—85, Kõpu klk.-k. 1885—87, Halliste klk.-k. 1887—89, E. Aleksandri k. Põltsamaal 1889—93; omandas õp. kutse Pärnu l.-k. juures 1893. — Õp. Võisiku Lätkalu algk. Viljandim. 1893—95, Võisiku Oorgu algk. 1896. a-st. — Kolga-Jaani karskuss-i „Eesmärk" juh. l.; K.-J. Tarvit. Üh-se, L.- ja H.-Üh-se, Põllum. S-i ja Ühispiimatalit. asutajaid; Oorgu Kaavere rahvarmtukogu S-i asut. ja rmtukoguhoidja 1922. a-st. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Oorgu algk. Võisiku v.

SOONBERG, Karl Johannes, agronoom ja politikategelane. Sünd. 3. III 1895 Kotka t. Pangodi v. Tartum.; vanemad — talurentnikud Gustav S. ja Rosalie (Kukk); abielus Antonie Adamson'iga 1923. a-st. — Õppis Tamsa külak. 1902—05, Lukeküla algk. 1905/06, Nõo klk.-k. 1906/07, Tartu Aleksandri gümn. 1908—14, T. ülik. usuteadusk. 1914—16; lõpetas Taškendi lipnikkudek. 1916; õppis Tartu ülik. põllumajandusteadusk. 1920—26, mil lõpetas selle. — Maailmasõjas 1916—17; E. tagavarapataljonis Tartus 1917—18; Vabadussõjas 2. jalaväerüg-i koosseisus 1918—20; vahvuse eest saanud II liigi III järgu Vabadusristi ja asundustalu Põvvatus Luunja v. 1923; Asunikkude-Riigirentnikkude Liidu teenistuses Tartum. põllumajand. nõuandjana 1924—25; Tartum. agronoom 1925—26; III Riigikogu l. 1926—29, ühtlasi töö-hoolekandeminister J. Tõnisson'i kabinetis 1927—28, põllutööminister A. Rei kabinetis 1928—29; IV Riigikogu l. ja riigikontrolör 1929. a-st. — Polit.: asun. — Alal. asuk.: Nõmme.

† 1943~1944

SOOTS, August, äritegelane. Sünd. 25. V 1883 Viljandis; vanemad — kingsepp Hans S. ja Anu (Palo); abielus Elise Erdmann'iga 1909. a-st. — Lõpetas Viljandi ap. õig. kirikuk. 1894; õppis õhtukurs. Tartus 1911—14; õiendas küpsuseksami Tartus 1916; õppis Tartu ülik. õigusteadusk. 1918—32. — Kaubitseja Viljandis 1900—08; prokurist ja osak. juh. E. Tarvit. Kesküh-ses 1920—26; reisis välismail; nahatööstuse a./s-i „Union" ärijuht 1929. a-st, ühtlasi saapatööstuse a./s-i „Estoking-Union" juh. l. 1930. a-st. — Tartu „Ühistöö" asjaajaja, juhatuse sekr., sõjapõgenejate osak. asjaajaja, invaliidide eest hoolitsemise kom. l. 1919—20. — Avaldanud novelle j. m. kirjutisi „Post.". — Alal. asuk.: Tartu.

SOOTS, Jaan, riigikaitse- ja politikategelane. Sünd. 29. II (12. III) 1880 Küti t. Helme v. Valgam.; vanemad — talupidajad Henrik S. ja Ann (Jakobson); vallaline. — Õppis Helme v.-k. 1888—91, H. klk.-k. 1891—94, Riia õp.-sem. 1898—99, Vilno junkruk. 1901—04, mil lõpetas selle; õppis Nikolai sõjaväeakadeemias Peterburis 1910—13, mil lõpetas selle I järgu diplomiga; lõpetas lendur-vaatlejate k. Kiievis sellekohase kutsega 1917. — Teenis ohvitserina 7. Samogiti grenaderirüg-is 1904 ja 1906—10; Vene-Jaapani sõjas Mandžuurias 98. Jurjevi jalaväerüg. koosseisus 1905—06; teenistuses Kaasani sõjaväeringkonna staabis 1913—14; 186. jalaväerüg. kompaniiülem Saratovis 1914; maailmasõjas XVI korpuse staabi käskudetäitja kindralstaabi ohvitser 1914—16, juhtides sidekorraldust ja võttes osa mitme lahingu ja operatiivluure juhtimisest; võttis osa kindral Brussilov'i pealetungioperatsioonist Vene lõunarindel 1916, teenides mitmes staabis; XI armee staabi käskudetäitja ohvitser õhulaevastiku alal 1916—17; I E. diviisi staabiülem ja ajut. diviisiülem 1917—18; enamlaste ja Saksa okup.-võimude eest varjul Vene- ja kodumaal 1918; Vabadussõjas operatiiv- (1918), hiljemini ülemjuhataja-staabi ülem 1919—20; reservis 1920. a-st; I, II, III ja IV Riigikogu l. 1920. a-st, ühtlasi kaitseminister K. Päts'i ja J. Kukk'e kabinetis 1921—23, J. Jaakson'i ja J. Teemant'i kabinetis 1924—27; ülendatud alampolkovnikuks 1916, polkovnikuks 1918, kindralmajoriks 1919; sõjaliste teenete eest saanud Vene, Eesti j. m. aumärke, m. s. I liigi I järgu Vabadusristi, rahalist autasu ja normaaltalu. — Korjanud vanavara J. Hurdale; osa võtnud E. sõjavägede organiseerimise juhtimisest ja mitmetest rahvusvahel. konverentsidest; E.-Vene rahudelegatsiooni l. 2. XII 1919—2. II 1920. — Avaldanud brošüürid *Vabadussõda, kui E. rahva aate teostaja* (1920), *E. Vabadussõda 1918—20* (1926), kirjutisi „Sõduris", „Pvl." ja „Kajas". — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Tall.

† 1942? Uss olje

SOPLEPMANN, Villem, ametnik. Sünd. 26. IX 1885 Vaimastvere v. Tartum.; vanemad — talurentnikud Rein S. ja Kai (Ein); vallaline. — Lõpetas Vaimastvere Endla külak. 1897, Laiuse klk.-k. 1899, Põltsamaa E. Aleksandri k. 1902; v.-kirjutaja õpil. Salla v. Vi-